

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

ÚVZ SR: Sezóna pieskovísk je tu. Na čo všetko treba myslieť pri hre detí na pieskovisku

Prevádzkovatelia zariadení pre deti a mládež aj obce majú povinnosť pieskoviská pravidelne čistiť a udržiavať tak, aby sa na nich deti mohli počas celej sezóny bezpečne hrať. Stav pieskoviska pred vstupom dieťaťa by si mali vizuálne kontrolovať aj rodičia, pomôžu tak minimalizovať možné riziko ochorenia či poranenia dieťaťa.

Orgány verejného zdravotníctva vykonávajú štátny zdravotný dozor na úseku pieskovísk v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacieho predpisu – vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská.

„Podľa tohto zákona majú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenie pre deti a mládež povinnosť zabezpečiť pravidelné čistenie a udržiavanie vonkajších i vnútorných priestorov zariadenia pre deti a mládež tak, aby nepredstavovali riziko v dôsledku mikrobiálneho a iného znečistenia,“ hovorí docentka MUDr. Jana Hamade, PhD., vedúca Sekcie ochrany a podpory zdravia a špecializovaných činností Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

Prevádzkovatelia musia počas sezóny pieskovisko čistiť, prekopávať, prehrabávať a polievať pitnou vodou, alebo vodou zodpovedajúcou požiadavkám na kvalitu vody najmenej raz za dva týždne. O čistení a udržiavaní pieskoviska musia viesť záznamy. Sezóna pieskovísk trvá od 1. marca do 30. novembra. *„Každý regionálny úrad verejného zdravotníctva v Slovenskej republike má vypracovaný vlastný plán kontrol. V prípade, že ide o cieleňý dozor, vykoná sa v určitom časovom období, napríklad počas dvoch týždňov, jednotne kontrola na všetkých pieskoviskách buď pri materských školách, alebo na pieskoviskách v rámci občianskej vybavenosti. Pracovníci odborov hygieny detí a mládeže preverujú celkový technický stav pieskovísk, ich čistenie, udržiavanie a odobraté vzorky piesku podrobujú mikrobiologickým a parazitologickým rozborom,“* dodáva docentka Jana Hamade.

Vo všeobecnosti je možné zdravotné riziká na pieskoviskách rozdeliť do dvoch skupín – na mikrobiálne a na mechanické. *„V rámci mikrobiálneho rizika sa deti pri nedostatočnej hygieny môžu nakaziť rôznymi bakteriálnymi, parazitárnymi a vírusovými ochoreniami,“* zdôrazňuje docentka Jana Hamade. Najčastejším zdrojom parazitárnych infekcií sú exkrementy psov a mačiek.

Ochorenia z pieskovísk

TOXOKARÓZA

- parazitárne ochorenie, pôvodcom je škrkavka psia a mačacia, dieťa sa nakazí vajíčkami škrkaviek
- spôsobuje poškodenie vnútorných orgánov

TOXOPLAZMÓZA

- zdrojom nákazy je mačací trus, dieťa sa nakazí špinavými rukami prostredníctvom vajíčok
- prebieha zvyčajne bezpríznakovo, prejaví sa až v dospelosti, u tehotných žien vyvoláva infekcia ťažké poškodenie plodu, resp. potrat

GIARDIÓZA

- pôvodcom nákazy je mačka, ochorenie vyvoláva prvok Giardia (lamblia) intestinalis
- prenáša sa cystami prvoka a prejavuje sa tráviacimi ťažkosťami

SHIGELÓZA

- pôvodcom je baktéria Shigella dysenteriae, do úst sa dostane špinavými rukami
- prejavuje sa horúčkou, nevoľnosťou, zvracaním, bolesťami brucha a vodnatými hnačkami, hrozí ťažká dehydratácia, najmä u najmenších detí

SALMONELÓZA

- najčastejším pôvodcom je baktéria Salmonella enteritidis, po skonzumovaní znečisteného piesku sa prejaví vodnatými hnačkami, bolesťami hlavy a vysokým teplotami, aj tu hrozí najmä u menších detí ťažká dehydratácia

Mechanické riziká

Deti sa na pieskovisku môžu aj poraniť. Napríklad injekčnými ihlami alebo kúskami skla, pričom hrozí možnosť nakazenia vírusovými hepatitídami typu B a C a HIV.

Vírus HIV je citlivý na vonkajšie prostredie, preto riziko prenosu ochorenia pri poranení injekčnou striekačkou nie je vysoké. Na rozdiel od vírusov hepatitídy B, ktoré sú 100-krát infekčnejšie a nakaziť sa nimi dá aj z niekoľko týždňov zaschnutej krvi. Najnebezpečnejší je vírus hepatitídy typu C, ktorý vyvoláva závažné ochorenie, často prechádza do chronického štádia a je nevyliciteľné,“ prízvukuje docentka Jana Hamade.

Prevádzkovatelia pieskovísk sú povinní:

- technickými opatreniami zabrániť vstupu zvierat do pieskovísk, prípadne zabezpečiť ich zakrývanie vhodnou fóliou
- zabezpečiť pravidelné čistenie a údržbu

Rodičia by mali dbať:

- aby deti dodržiavali základné hygienické návyky a rešpektovať pokyny pediatra, pokiaľ ide o ich očkovanie
- aby na hry detí v pieskoviskách dozerala dospelá osoba
- aby v prípade poranenia dieťaťa napríklad znečistenou injekčnou striekačkou ranu ošetrili, dezinfikovali a informovali pediatra, ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Môže to byť očkovanie proti hepatitíde typu A a B, pravidelné sérologické vyšetrenia, resp. sledovanie zdravotného stavu dieťaťa počas šiestich mesiacov

!

Kontrola technického stavu a bezpečnosti detských atrakcií na ihriskách je v kompetencii Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Odbor hygieny detí a mládeže a Referát komunikačný ÚVZ SR